



PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.10.2.78.2020.AMU(12)

RM-10-77-20

UD105

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi projekt ustawy o zmianie ustawy o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie

Art. 1. W ustawie z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1381) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w ust. 1 wyrazy „uczelnia państwowa” zastępuje się wyrazami „uczelnia publiczna”;
- 2) art. 3a otrzymuje brzmienie:

„Art. 3a. 1. Akademia otrzymuje subwencję ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, 374, 695, 875 i 1086), w wysokości nie niższej niż ustalona na rok poprzedni na podstawie algorytmu podziału środków finansowych, o którym mowa odpowiednio w art. 368 ust. 2 lub 3 tej ustawy.

2. Minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych może udzielić Akademii dotacji podmiotowej na dofinansowanie wynagrodzeń nauczycieli akademickich wykonujących pracę w Wydziale Teologicznym, wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń.”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

UZASADNIENIE

Celem projektowanej ustawy jest wprowadzenie w ustawie z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1381) szczególnego rozwiązania modyfikującego zasady finansowania tej uczelni ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę, a w efekcie zapewnienie jej stabilnego finansowania i umożliwienie niezakłóconego funkcjonowania w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie, zwana dalej „Akademią”, jest uczelnią publiczną utworzoną z Wydziału Teologii Ewangelickiej Uniwersytetu Warszawskiego. W swojej działalności Akademia nawiązuje również do tradycji Studium Teologii Prawosławnej Uniwersytetu Warszawskiego.

Priorytetowym obszarem działalności Akademii jest kształcenie kadr duchownych i świeckich na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich w Rzeczypospolitej Polskiej, w tym zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej. Szczególna rola tej uczelni w przedmiotowym zakresie znajduje odzwierciedlenie w przepisach ustaw określających status prawny tych Kościołów oraz ich relacje z Państwem, tj. w:

- 1) art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 1726);
- 2) art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 13 maja 1994 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 43);
- 3) art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Chrześcijan Baptystów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 169);
- 4) art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1712);
- 5) art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1889);
- 6) art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Zielonoświątkowego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 13);

- 7) art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Polskokatolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1599);
- 8) art. 13 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 14);
- 9) art. 12 ustawy z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego Mariawitów w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2015 r. poz. 44).

Mocą wymienionych przepisów ustawodawca zagwarantował poszczególnym mniejszościowym Kościołom chrześcijańskim prawo do kształcenia w Akademii kadr duchownych w zakresie teologii tych Kościołów, tj. teologii prawosławnej, ewangelickiej, baptystycznej, metodystycznej, zielonoświątkowej, adwentystycznej oraz starokatolickiej – zgodnie z ich treścią Kościołom „poręcza się” prawo do kształcenia w powyższym zakresie. Dodatkowo przepisy wymienione w pkt 1–5 stanowią, że ma to być kształcenie w samodzielnej jednostce naukowo-dydaktycznej Akademii.

Ustanowienie powyższych praw dla mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich powoduje po stronie Akademii obowiązki związane z koniecznością zapewnienia kształcenia w zakresie teologii danego Kościoła nawet dla niewielkiej liczby studentów.

Akademia prowadzi studia wyłącznie w formie studiów stacjonarnych. W roku akademickim 2019/2020 Akademia prowadzi studia pierwszego stopnia na kierunkach pedagogika, praca socjalna i teologia, studia drugiego stopnia na kierunkach pedagogika i teologia oraz jednolite studia magisterskie na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

W roku akademickim 2018/2019 w Akademii studiowało 343 studentów.

Akademia jest uczelnią akademicką, która posiada dwa uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinach naukowych – nauki teologiczne i pedagogika oraz uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej – nauki teologiczne.

W aktualnym stanie prawnym status i funkcjonowanie Akademii są unormowane w ustawie z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Ustawa ta określa podstawowy kierunek działalności Akademii, wskazuje sposób sprawowania nad nią nadzoru oraz reguluje sprawy związane z jej finansowaniem. Regulacje zawarte w ustawie mają charakter szczególny w stosunku do unormowań

systemowych ujętych w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN”, i uwzględniają wyjątkową rolę tej uczelni w systemie szkolnictwa wyższego i nauki.

Zgodnie z przepisami ustawy PSWN Akademia otrzymuje subwencję ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. Wysokość tej subwencji jest ustalana zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powietrznych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powietrznych (Dz. U. poz. 1838 oraz z 2020 r. poz. 1646). W myśl § 5 tego rozporządzenia wysokość subwencji dla każdej uczelni publicznej obliczona zgodnie z algorytmem podziału środków finansowych określonym w załączniku nr 1 albo 2 do rozporządzenia musi mieścić się w przedziale od 98% do 106% wysokości tej subwencji z roku poprzedzającego rok przyznania subwencji, w warunkach porównywalnych.

W latach 2014–2018 Akademia uzyskiwała następujące wyniki finansowe netto:

- 1) 1.069,8 tys. zł – w 2014 r.;
- 2) -72,9 tys. zł – w 2015 r.;
- 3) 47,3 tys. zł – w 2016 r.;
- 4) 0,7 tys. zł – w 2017 r.;
- 5) 178, 4 tys. zł – w 2018 r.

Wyniki te wskazują na dążenie Akademii do zbilansowania przychodów i kosztów działalności. Należy jednak zwrócić uwagę, że na wyniki finansowe Akademii w dużej mierze miało wpływ coroczne przekazywanie od 2015 r. przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych dotacji podmiotowej na działalność bieżącą, z przeznaczeniem na wynagrodzenia nauczycieli akademickich wykonujących pracę w Wydziale Teologicznym, wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń, w wysokości 750 tys. zł. Brak tego wsparcia spowodowałby, że uczelnia zamykałaby swoją działalność z wynikiem ujemnym i byłaby zobligowana do wdrożenia programu naprawczego.

Należy również dodać, że wysokość subwencji (a wcześniej dotacji na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, kształceniem uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich, kształceniem kadr naukowych, utrzymaniem uczelni, w tym na remonty, zwanej dalej „dotacją podstawową”) ustalanej na podstawie algorytmicznego podziału środków finansowych, dokonywanego z uwzględnieniem jednolitych parametrów dla grupy publicznych uczelni akademickich, w przypadku Akademii systematycznie maleje. Jest to związane z osiąganiem przez Akademię niskich wartości poszczególnych parametrów na tle innych uczelni w tej grupie.

W latach 2014–2018 wysokość dotacji podstawowej (ustalanej na podstawie algorytmu) dla Akademii rok do roku wyniosła:

- 1) -13,78% – w 2015 r.;
- 2) -10,65% – w 2016 r.;
- 3) -1,98% – w 2017 r.;
- 4) -5,00% – w 2018 r., przy czym ze względu na to, że Akademia otrzymała zwiększenie dotacji w ramach podziału uzupełniającego, wysokość dotacji rok do roku ostatecznie wyniosła -1%.

Wysokość subwencji w 2019 r. w stosunku do wysokości dotacji z 2018 r. przyjętych do podstawy jej naliczenia wyniosła -1,00%.

Zmniejszanie wartości spadku wysokości środków finansowych otrzymywanych przez Akademię rok do roku jest spowodowane systemowymi zmianami w zakresie algorytmu, a nie poprawą wartości parametrów osiągniętych przez Akademię, uwzględnianych w algorytmicznym podziale tych środków.

W 2018 r. suma dotacji przyznanych Akademii przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyniosła 8.339,1 tys. zł, z tego:

- 1) 7.134,8 tys. zł – dotacje podmiotowe w obszarze działalności dydaktycznej, w tym 7.126,3 tys. zł dotacja podstawowa;
- 2) 494,3 tys. zł – na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów;
- 3) 237,8 tys. zł – na dofinansowanie zadań projakościowych;
- 4) 472,2 tys. zł – na finansowanie działalności statutowej (utrzymanie potencjału badawczego jednostki naukowej oraz na zadania służące rozwojowi młodych

naukowców), w tym z tytułu dokonanego zwiększenia wysokości dotacji – 277,6 tys. zł.

W 2019 r. suma subwencji i dotacji przyznanych Akademii przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki wyniosła 9.129,6 tys. zł, z tego:

- 1) 8.357,9 tys. zł – subwencja na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, w tym z tytułu zwiększenia wysokości subwencji – 1.102,5 tys. zł;
- 2) 567,6 tys. zł – dotacja na świadczenia, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1–4 ustawy PSWN, dla studentów i doktorantów;
- 3) 190,0 tys. zł – dotacja na dofinansowanie zadań projakościowych;
- 4) 14,1 tys. zł – dotacja na zadania związane z zapewnieniem osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie przyjmowania na studia, do szkół doktorskich, kształceniu na studiach i w szkołach doktorskich lub prowadzeniu działalności naukowej.

Ponadto Akademii przekazano obligacje skarbowe o nominalnej wartości 1.802,0 tys. zł.

W celu umożliwienia Akademii prowadzenia działalności dydaktycznej i naukowej w dotychczasowym zakresie niezbędne jest zapewnienie jej stabilnego finansowania co najmniej na przedstawionym powyżej poziomie. W związku z tym proponuje się dodanie w art. 3a ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie przepisu, w myśl którego Akademia będzie otrzymywała subwencję ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, w wysokości nie niższej niż ustalona na rok poprzedni na podstawie algorytmu podziału środków finansowych, o którym mowa odpowiednio w art. 368 ust. 2 lub 3 ustawy PSWN. Sposób obliczenia wysokości subwencji, polegający na zastosowaniu odpowiedniego algorytmu, będzie uzależniony od statusu Akademii będącego pochodną wyników ewaluacji jakości działalności naukowej. W przypadku gdy w wyniku ewaluacji Akademia utrzyma status uczelni akademickiej, subwencja zostanie obliczona z zastosowaniem algorytmu określonego w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uwzględniającego dane dotyczące zarówno potencjału dydaktycznego, jak i potencjału badawczego, wskazane w art. 368 ust. 2 i 3 tej ustawy. Natomiast w przypadku gdy w wyniku ewaluacji Akademia stanie się uczelnią

zawodową, subwencja zostanie obliczona z zastosowaniem algorytmu określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uwzględniającego wyłącznie dane dotyczące potencjału dydaktycznego, wskazane w art. 368 ust. 2 tej ustawy. Jeżeli wysokość obliczonej w przedstawiony sposób subwencji będzie niższa od wysokości subwencji, którą Akademia otrzymała w roku poprzednim, subwencja zostanie podwyższona do tej wysokości. Kwota, o którą zostanie podwyższona wysokość subwencji, będzie zapewniona w ramach środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę zaplanowanych w budżecie państwa w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka pozostającej w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Wysokość subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego przyznanej Akademii w 2020 r. wyniosła 8.297,6 tys. zł, z tego:

- 1) 162,7 tys. zł z tytułu dokonanego zwiększenia wysokości subwencji celem wyrównania wysokości subwencji z 2019 r.;
- 2) 162,7 tys. zł z tytułu dokonanego jednorazowego zwiększenia wysokości subwencji w związku z utraconymi przychodami z powodu stanu epidemii.

Prognozuje się, że wysokość subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w pierwszym i kolejnych latach obowiązywania nowych zasad jej ustalania dla Akademii będzie nie niższa niż wysokość subwencji przyznanej w 2020 r. w warunkach porównywalnych (bez jednorazowych zwiększeń) i będzie wynosiła nie mniej niż 8.134,9 tys. zł.

Należy dodać, że w art. 3a ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie – w aktualnym brzmieniu – wskazano, że minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych może udzielić Akademii dotacji podmiotowej na działalność bieżącą. Projekt ustawy przewiduje utrzymanie rozwiązania w tym zakresie, przy czym zawiera propozycję dookreślenia zakresu ww. dotacji podmiotowej. Zgodnie z art. 131 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) dotacje podmiotowe obejmują środki dla podmiotu wskazanego w odrębnej ustawie lub w umowie międzynarodowej, wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w ustawie lub umowie międzynarodowej. W związku z powyższym

proponuje się uszczegółowienie przepisu przez wskazanie, że minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych może udzielić Akademii dotacji podmiotowej na dofinansowanie wynagrodzeń nauczycieli akademickich wykonujących pracę w Wydziale Teologicznym, wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń. Proponowany zakres dotacji podmiotowej będzie odpowiadał dotychczasowemu przeznaczeniu tej dotacji – środki dotacji będą przeznaczone na dofinansowanie wydatków Akademii związanych z wypłatą wynagrodzeń nauczycielom akademickim uczestniczącym w kształceniu kadr teologicznych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich. Przepis ten będzie stanowił dopełnienie regulacji dotyczącej finansowania Akademii.

Utrzymanie rozwiązań dotyczących obligatoryjnego finansowania kosztów działalności Akademii ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę oraz fakultatywnego ze środków finansowych pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych wiąże się przede wszystkim ze statusem Akademii, jako publicznej uczelni akademickiej, która zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie podlega nadzorowi ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

Przyjęcie powyższych zasad finansowania jest zgodne z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220), w której został określony zakres działów administracji rządowej oraz właściwość ministrów kierujących poszczególnymi działami. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy, minister kierujący działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych w odrębnych przepisach do kompetencji innego organu. W myśl art. 26 ust. 1 tej ustawy dział – szkolnictwo wyższe i nauka obejmuje sprawy szkolnictwa wyższego i nauki, w tym sprawy nadzoru nad szkołami wyższymi i ich finansowania, a także sprawy działalności naukowej. Natomiast z art. 30 pkt 1 ww. ustawy wynika, że dział – wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne obejmuje sprawy stosunków Państwa z Kościołem Katolickim oraz innymi kościołami i związkami wyznaniowymi.

Jednocześnie w art. 11 ustawy PSWN zostały zdefiniowane podstawowe zadania uczelni, które obejmują m.in. prowadzenie kształcenia (na studiach, na studiach podyplomowych

lub w innych formach), prowadzenie działalności naukowej, prowadzenie kształcenia doktorantów, kształcenie i promowanie kadr uczelni. Powyższe przepisy wskazują na to, że zadania związane z działalnością uczelni, w tym prowadzenie kształcenia na studiach – niezależnie od tego, czy jest związane z kształceniem kadr teologicznych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich, czy też kształceniem w innym zakresie – należą, co do zasady, do właściwości ministra kierującego działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka. Zarówno przepisy tej ustawy, jak i przepisy innych ustaw (w szczególności ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823) czy ustaw regulujących stosunek Państwa do mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich), nie zawierają regulacji zastrzegających sprawy związane z prowadzonym przez publiczne uczelnie akademickie kształceniem na studiach na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich do wyłącznej kompetencji ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych. Niemniej, z uwagi na rolę ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w kształtowaniu stosunków Państwa z Kościołem Katolickim i innymi kościołami, przepisy prawa mogą przewidywać dodatkowe (fakultatywne) kompetencje tego ministra w zakresie przyznawania środków finansowych wspierających działalność Akademii w zakresie kształcenia kadr teologicznych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich.

Ponadto projektowana ustawa przewiduje dostosowanie terminologiczne w zakresie statusu Akademii. Obecnie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie określa Akademię jako uczelnię państwową. Stosownie do uregulowań zawartych w ustawie PSWN należy zakwalifikować tę uczelnię do kategorii uczelni publicznych.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r., tj. z początkiem nowego roku budżetowego, co umożliwi ustalenie wysokości subwencji dla Akademii na rok 2021 według nowych zasad.

Należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych, w stosunku do projektowanej ustawy, środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Zawarte w projektowanej ustawie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie

sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji.

Projektowana ustawa nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a także nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projektowana ustawa nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zgodnie z opinią Ministra do Spraw Unii Europejskiej wyrażoną w piśmie z dnia 18 września 2020 r., znak KPDPUE.920.786.2020.RS(4), projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

| | |
|---|--|
| <p>Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Anna Budzanowska, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Mariusz Zielonka, Zastępca Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów, tel.: 22 52 92 432, e-mail: mariusz.zielonka@nauka.gov.pl Katarzyna Kowalska, Naczelnik Wydziału Finansowania Szkolnictwa Wyższego i Nauki w Departamencie Budżetu i Finansów, tel.: 22 52 92 424, e-mail: katarzyna.kowalska@nauka.gov.pl</p> | <p>Data sporządzenia 25.09.2020 r.</p> <p>Źródło: Inne</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD105</p> |
|---|--|

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Funkcjonowanie Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, zwanej dalej „Akademią”, ze względu na szczególną rolę tej uczelni publicznej w systemie szkolnictwa wyższego i nauki, powinno być oparte na zasadach finansowania uwzględniających jej wyjątkowy profil.

Akademia jest jedyną uczelnią, która kształci kadry teologiczne na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich działających w Rzeczypospolitej Polskiej (w tym zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej), tj. Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Kościoła Chrześcijan Baptystów, Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego, Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego, Kościoła Zielonoświątkowego, Kościoła Polskokatolickiego, Kościoła Starokatolickiego Mariawitów oraz Kościoła Katolickiego Mariawitów.

Działalność Akademii ma zatem istotne znaczenie dla wiernych tych Kościołów. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31 grudnia 2018 r. liczba wiernych poszczególnych mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich w Rzeczypospolitej Polskiej wynosiła odpowiednio:

| Mniejszościowe Kościoły chrześcijańskie | Jednostki kościelne | Duchowni | Wierni |
|---|---------------------|--------------|----------------|
| Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny | 253 | 473 | 507 196 |
| Kościół Ewangelicko-Augsburski | 133 | 194 | 61 217 |
| Kościół Chrześcijan Baptystów | 99 | 68 | 5 343 |
| Kościół Ewangelicko-Methodystyczny | 46 | 30 | 4 465 |
| Kościół Adwentystów Dnia Siódmego | 144 | 65 | 9 726 |
| Kościół Zielonoświątkowy | 254 | 382 | 25 152 |
| Kościół Polskokatolicki | 72 | 59 | 18 259 |
| Kościół Starokatolicki Mariawitów | 36 | 27 | 22 849 |
| Kościół Katolicki Mariawitów | 19 | 12 | 1 838 |
| Razem | 1 056 | 1 310 | 656 045 |

Szczególna rola Akademii w zakresie kształcenia kadr teologicznych dla ww. Kościołów znajduje odzwierciedlenie w przepisach ustaw określających status prawny tych Kościołów oraz ich relacje z Państwem. W ustawach tych zagwarantowano poszczególnym mniejszościowym Kościołom chrześcijańskim prawo do kształcenia w Akademii kadr duchownych w zakresie teologii tych Kościołów, tj. teologii prawosławnej, ewangelickiej, baptystycznej, metodystycznej, zielonoświątkowej, adwentystycznej oraz starokatolickiej – w myśl zawartych w nich przepisów Kościołom „poręcza się” prawo do kształcenia w powyższym zakresie. Dodatkowo w odniesieniu do pięciu pierwszych wymienionych powyżej Kościołów przepisy tych ustaw stanowią, że ma to być kształcenie w samodzielnej jednostce naukowo-dydaktycznej Akademii. Ustanowienie przedmiotowych praw dla Kościołów powoduje po stronie Akademii obowiązki związane z koniecznością zapewnienia kształcenia w zakresie teologii danego Kościoła nawet dla niewielkiej liczby studentów.

Należy zauważyć, że o ile inne uczelnie – w ramach autonomii programowej – mogą swobodnie decydować o utworzeniu danego kierunku studiów, a także o tym, jaki zakres ma mieć program studiów na tym kierunku (jakie zajęcia i przedmioty mają być realizowane w ramach tego programu), zakres swobody Akademii jest determinowany przepisami ww. ustaw.

W ramach kierunku teologia Akademia prowadzi dla studentów poszczególnych wyznań kształcenie zróżnicowane konfesyjnie. Część zajęć na tym kierunku stanowią zajęcia wspólne dla wszystkich studentów. Jednakże w związku z obowiązkiem zapewnienia kształcenia dla poszczególnych wyznań część zajęć stanowią profilowane zajęcia konfesyjne, prowadzone w grupach kilkuosobowych (niekiedy nawet 2-osobowych), co w konsekwencji generuje dodatkowe koszty, gdyż wiąże się z koniecznością zatrudnienia nauczycieli akademickich posiadających kompetencje i doświadczenie pozwalające na prawidłową realizację tych zajęć. W związku z powyższym liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku teologia w Akademii musi być odpowiednio większa niż w przypadku innych uczelni. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. nauczyciele akademicy byli zatrudnieni w Akademii w wymiarze 56,5 etatów.

Akademia prowadzi studia nie tylko na kierunku teologia, lecz również na kierunkach pedagogika i praca socjalna, a od roku akademickiego 2019/2020 – również na kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.

W roku akademickim 2018/2019 w Akademii studiowało 343 studentów (w tym 1 student na 2 kierunkach studiów), z tego na kierunku teologia – 104 studentów (na studiach pierwszego stopnia – 54, a na studiach drugiego stopnia – 50), na kierunku pedagogika – 223 studentów i na kierunku praca socjalna – 17 studentów.

W 2018 r. liczba absolwentów studiów w Akademii na poszczególnych kierunkach przedstawiała się następująco: teologia – 33, pedagogika – 64, praca socjalna – 4. Natomiast w 2019 r. liczba absolwentów studiów na kierunku teologia wyniosła 16, a absolwentów studiów na kierunku pedagogika – 46.

Akademia prowadzi działalność naukową i posiada dwa uprawnienia do nadawania stopnia doktora w dyscyplinach naukowych – nauki teologiczne i pedagogika oraz uprawnienie do nadawania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie naukowej – nauki teologiczne. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. w Akademii istnieje łącznie 37,2 etatów pracowników naukowych prowadzących działalność naukową w dyscyplinach: nauki teologiczne (20,2 etatów) oraz pedagogika (17,0 etatów). W wyniku ostatniej kompleksowej oceny jakości działalności naukowej lub badawczo-rozwojowej jednostek naukowych Wydział Pedagogiczny oraz Wydział Teologiczny Akademii otrzymały kategorie naukowe B.

Unikatowość kształcenia prowadzonego przez Akademię powoduje, że uczelnia ta ma ograniczone możliwości poprawienia wartości parametrów uwzględnianych w algorytmicznym podziale środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego dla publicznych uczelni akademickich, w tym wskaźnika *Student Staff Ratio* wyrażającego liczbę studentów przypadających na jednego nauczyciela akademickiego.

W związku z tym zachodzi konieczność szczegółowego uregulowania zagadnienia związanego z finansowaniem Akademii i zagwarantowania jej stabilności finansowania ze środków budżetu państwa.

Niepodjęcie działań w tym zakresie może skutkować koniecznością zmniejszania przez Akademię wydatków przez zmniejszenie zatrudnienia kadry dydaktycznej i naukowej, co w efekcie może ograniczyć zakres prowadzonej przez uczelnię działalności dydaktycznej i naukowej. Ograniczenie zakresu kształcenia kadr duchownych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich może natomiast skutkować z jednej strony koniecznością podjęcia przez osoby zainteresowane uzyskaniem przedmiotowego wykształcenia studiów w tym zakresie w uczelniach zagranicznych, a z drugiej – koniecznością pozyskiwania przez mniejszościowe Kościoły chrześcijańskie kadr duchownych spośród osób, które uzyskały wykształcenie w innych państwach. Należy bowiem zaznaczyć, że absolwenci prowadzonych przez Akademię studiów na kierunku teologia w krótkim czasie uzyskują zatrudnienie, co świadczy o stałym zapotrzebowaniu rynku pracy na pracowników posiadających kwalifikacje uzyskane w wyniku ukończenia takich studiów. W związku z powyższym wprowadzenie projektowanych zmian jest istotne z punktu widzenia polityki państwa.

Z uwagi na przedstawiony powyżej sposób uregulowania działalności Akademii w przepisach rangi ustawowej i wynikający z niego szczególny zakres kształcenia prowadzonego przez Akademię na kierunku teologia trudno porównać jej sytuację prawną i faktyczną z sytuacją jakiegokolwiek innej uczelni publicznej prowadzącej kształcenie na kierunku teologia. W związku z powyższym należy uznać, że wprowadzenie odrębnego rozwiązania dotyczącego finansowania Akademii nie będzie stanowiło nieuzasadnionego różnicowania podmiotów posiadających ten sam status (tj. uczelni publicznych kształcących i prowadzących badania naukowe w zakresie nauk teologicznych i humanistycznych), a zatem nie zostanie naruszona zasada równego traktowania uczelni.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponuje się wprowadzenie rozwiązania, w myśl którego Akademia będzie otrzymywała subwencję ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, w wysokości nie niższej niż ustalona na rok poprzedni na podstawie

algorytmu podziału środków finansowych, o którym mowa odpowiednio w art. 368 ust. 2 lub 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą PSWN”.

Sposób obliczenia wysokości subwencji, polegający na zastosowaniu odpowiedniego algorytmu, będzie uzależniony od statusu Akademii będącego pochodną wyników ewaluacji jakości działalności naukowej. W przypadku gdy w wyniku ewaluacji Akademia utrzyma status uczelni akademickiej, subwencja zostanie obliczona z zastosowaniem algorytmu określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 września 2019 r. w sprawie sposobu podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz potencjału badawczego znajdujących się w dyspozycji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na zadania związane z utrzymaniem powiatowych statków szkolnych i specjalistycznych ośrodków szkoleniowych kadr powiatowych (Dz. U. poz. 1838 oraz z 2020 r. poz. 1646), uwzględniającego dane dotyczące zarówno potencjału dydaktycznego, jak i potencjału badawczego, wskazane w art. 368 ust. 2 i 3 tej ustawy. Natomiast w przypadku gdy w wyniku ewaluacji Akademia stanie się uczelnią zawodową, subwencja zostanie obliczona z zastosowaniem algorytmu określonego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, uwzględniającego wyłącznie dane dotyczące potencjału dydaktycznego, wskazane w art. 368 ust. 2 tej ustawy. Jeżeli wysokość obliczonej w przedstawił sposób subwencji będzie niższa od wysokości subwencji, którą Akademia otrzymała w roku poprzednim, subwencja zostanie podwyższona do tej wysokości.

Ponadto proponuje się utrzymanie regulacji dającej ministrowi właściwemu do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych możliwość udzielenia Akademii dotacji podmiotowej, przy czym będzie to, tak jak dotychczas, źródło finansowania o charakterze fakultatywnym, które pozwoli dodatkowo zabezpieczyć płynność finansową i stabilność organizacyjną Akademii. Jednocześnie proponuje się dookreślenie zakresu ww. dotacji podmiotowej. Zgodnie z art. 131 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) dotacje podmiotowe obejmują środki dla podmiotu wskazanego w odrębnej ustawie lub w umowie międzynarodowej, wyłącznie na dofinansowanie działalności bieżącej w zakresie określonym w ustawie lub umowie międzynarodowej. W związku z powyższym proponuje się uszczegółowienie przepisu przez wskazanie, że minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych może udzielić Akademii dotacji podmiotowej na dofinansowanie wynagrodzeń nauczycieli akademickich wykonujących pracę w Wydziale Teologicznym, wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń. Proponowany zakres dotacji podmiotowej będzie odpowiadał dotychczasowemu przeznaczeniu tej dotacji – środki dotacji będą przeznaczone na dofinansowanie wydatków Akademii związanych z wypłatą wynagrodzeń nauczycielom akademickim uczestniczącym w kształceniu kadr teologicznych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich.

Utrzymanie rozwiązań dotyczących obligatoryjnego finansowania kosztów działalności Akademii ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę oraz fakultatywnego ze środków finansowych pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych wiąże się przede wszystkim ze statusem Akademii, jako publicznej uczelni akademickiej podlegającej nadzorowi ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1381)).

Przyjęcie powyższych zasad finansowania jest zgodne z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220), w której został określony zakres działów administracji rządowej oraz właściwość ministrów kierujących poszczególnymi działami. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy, minister kierujący działem administracji rządowej jest właściwy w sprawach z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych w odrębnych przepisach do kompetencji innego organu. W myśl art. 26 ust. 1 tej ustawy dział – szkolnictwo wyższe i nauka obejmuje sprawy szkolnictwa wyższego i nauki, w tym sprawy nadzoru nad szkołami wyższymi i ich finansowania, a także sprawy działalności naukowej. Natomiast z art. 30 pkt 1 przywołanej ustawy wynika, że dział – wyznania religijne oraz mniejszości narodowe i etniczne obejmuje sprawy stosunków Państwa z Kościołem Katolickim oraz innymi kościołami i związkami wyznaniowymi.

Jednocześnie w art. 11 ustawy PSWN zostały zdefiniowane podstawowe zadania uczelni, które obejmują m.in. prowadzenie kształcenia (na studiach, na studiach podyplomowych lub w innych formach), prowadzenie działalności naukowej, prowadzenie kształcenia doktorantów, kształcenie i promowanie kadr uczelni. Powyższe przepisy wskazują na to, że zadania związane z działalnością uczelni, w tym prowadzenie kształcenia na studiach – niezależnie od tego, czy jest związane z kształceniem kadry teologicznej na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich, czy też kształceniem w innym zakresie – należą, co do zasady, do właściwości ministra kierującego działem administracji rządowej – szkolnictwo wyższe i nauka. Zarówno przepisy tej ustawy, jak i przepisy innych ustaw (w szczególności ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 823) czy ustaw regulujących stosunek Państwa do mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich), nie zawierają regulacji zastrzegających sprawy związane z prowadzonym przez publiczne uczelnie akademickie kształceniem na studiach na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich do wyłącznej kompetencji ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych. Niemniej, z uwagi na rolę ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w kształtowaniu stosunków Państwa z Kościołem Katolickim i innymi kościołami, przepisy prawa mogą przewidywać dodatkowe (fakultatywne) kompetencje tego ministra w zakresie

przyznawania środków finansowych wspierających działalność Akademii w zakresie kształcenia kadr teologicznych na potrzeby mniejszościowych Kościołów chrześcijańskich.

Obecnie Akademia otrzymuje ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę subwencję w wysokości ustalonej zgodnie z algorytmem właściwym dla publicznych uczelni akademickich. Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wysokość subwencji obliczonej dla każdej uczelni publicznej musi mieścić się w przedziale od 98% do 106% wysokości tej subwencji z roku poprzedzającego rok przyznania subwencji, w warunkach porównywalnych. Proponowane rozwiązanie wprowadza, w odniesieniu do środków finansowych przyznawanych Akademii, odmienne zasady wyłącznie w zakresie ograniczenia spadku wysokości subwencji rok do roku, tj. minimalna wysokość subwencji wynosić będzie 100% wysokości subwencji z roku poprzedzającego rok przyznania subwencji, w warunkach porównywalnych.

Aktualnie wartość poszczególnych parametrów uwzględnianych przy ustalaniu wysokości subwencji dla Akademii stanowi nie więcej niż 0,5% wartości parametrów wszystkich publicznych uczelni akademickich nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Skutkiem tego jest otrzymywanie przez Akademię na działalność bieżącą środków finansowych na minimalnym poziomie. W roku 2019 Akademia otrzymała obliczoną zgodnie z algorytmem subwencję w wysokości 7.255,4 tys. zł, co stanowi 0,06% sumy wszystkich środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę, jakie w tym roku otrzymały publiczne uczelnie akademickie w ramach algorytmicznego podziału tych środków. W wyniku zwiększeń wysokości subwencji dokonanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki na podstawie art. 368 ust. 9 ustawy PSWN w grupie publicznych uczelni akademickich subwencja przyznana Akademii w roku 2019 wyniosła łącznie 8.357,9 tys. zł.

Wysokość subwencji dla Akademii na 2019 r. została obliczona na podstawie następujących parametrów uwzględnianych w algorytmie podziału środków finansowych (w nawiasach podano wartość parametru uzyskaną przez Akademię w stosunku do wartości uzyskanej przez wszystkie publiczne uczelnie akademickie nadzorowane przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki):

- 1) liczba studentów – 296 (0,05%);
- 2) liczba doktorantów – 58 (0,24%);
- 3) liczba nauczycieli akademickich – 56,5 (0,09%);
- 4) liczba pracowników prowadzących działalność naukową – 37,2 (0,04%);
- 5) liczba studentów i doktorantów będących cudzoziemcami – 43 (0,08%);
- 6) wysokość nakładów wewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową – 1.001,9 tys. zł (0,02%);
- 7) liczba projektów realizowanych przez Akademię – 1 (0,01%);
- 8) wskaźnik kosztochłonności kierunku studiów stacjonarnych:
 - a) pedagogika – 1,0,
 - b) praca socjalna – 1,0,
 - c) teologia – 1,0;
- 9) współczynnik kosztochłonności prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinie naukowej nauki teologiczne – 1,0.

Z dostępnych danych wynika, że w przypadku Akademii ewentualna zmiana w zakresie wartości parametrów uwzględnianych w algorytmie podziału środków finansowych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego (w tym zmiana liczby studentów i kategorii naukowych w dyscyplinach naukowych) nie jest w stanie pozytywnie wpłynąć na wysokość otrzymywanych przez nią środków finansowych. Ponadto na podstawie przeprowadzonych symulacji można zauważyć, że gdyby nie ograniczenie spadku wysokości subwencji rok do roku (minimum 98% wysokości subwencji z roku poprzedzającego rok przyznania subwencji), to subwencja, jaką otrzymałaby Akademia w roku 2019 wyniosłaby 6.328,0 tys. zł, tj. 13,65% mniej niż w roku 2018. Oznacza to, że obecnie na wysokość subwencji dla Akademii ma wpływ wyłącznie wspomniane ograniczenie spadku wysokości subwencji.

Wysokość subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego przyznanej Akademii w 2020 r. wyniosła 8.297,6 tys. zł, z tego:

- 1) 162,7 tys. zł z tytułu dokonanego zwiększenia wysokości subwencji celem wyrównania wysokości subwencji z 2019 r.;
- 2) 162,7 tys. zł z tytułu dokonanego jednorazowego zwiększenia wysokości subwencji w związku z utraconymi przychodami z powodu stanu epidemii.

Prognozuje się, że wysokość subwencji na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w pierwszym i kolejnych latach obowiązywania nowych zasad jej ustalania dla Akademii będzie nie niższa niż wysokość subwencji przyznanej w 2020 r. w warunkach porównywalnych (bez jednorazowych zwiększeń) i będzie wynosiła nie mniej niż 8.134,9 tys. zł.

Ponadto od roku 2015 Akademia corocznie otrzymuje dotację podmiotową na działalność bieżącą, z przeznaczeniem na wynagrodzenia nauczycieli akademickich wykonujących pracę w Wydziale Teologicznym, wraz z pochodnymi od tych wynagrodzeń, udzielaną przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych w wysokości 750 tys. zł, co dodatkowo pozwala zabezpieczyć jej płynność finansową.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W państwach członkowskich Unii Europejskiej zasady finansowania uczelni wyznaniowych lub wydziałów katolickich są różnorodne, np.:

- w Austrii państwo pokrywa koszty funkcjonowania wydziałów teologii katolickiej i protestanckiej w państwowych uniwersytetach,
- w Hiszpanii szkoły wyznaniowe są finansowane ze środków publicznych; uniwersytety katolickie zarządzane przez Konferencję Episkopatu, Opus Dei oraz jezuitów są także finansowane przez państwo,
- w Słowacji status prawny szkół prowadzonych przez kościelne osoby prawne jest zrównany ze statusem szkół publicznych, zatem w całości finansuje je państwo; tak samo jest finansowany Uniwersytet Katolicki w Rużomberku; państwo wspiera też wydziały teologiczne w innych uniwersytetach,
- na Węgrzech kościoły przy wykonywaniu swoich funkcji społecznych (np. prowadzenie szkół) otrzymują analogiczne wsparcie z budżetu jak instytucje państwowe realizujące ten sam cel; zasada równego finansowania działalności publicznej jest gwarantowana przez węgierskie prawo,
- w Niemczech jest jedna katolicka uczelnia mająca status uczelni publicznej, w uniwersytetach państwowych działają wydziały teologii; ponadto pięć zakonnych szkół wyższych daje możliwość studiowania teologii w jednej z konfesji; uczelnie są dotowane przez państwo lub bezpośrednio przez landy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

| Grupa | Wielkość | Źródło danych | Oddziaływanie |
|---|----------|---------------------|---|
| Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie | | | Zapewnienie stabilizacji sytuacji finansowej Akademii przez zagwarantowanie minimalnego poziomu finansowania ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. |
| Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego | | | Ustalanie wysokości subwencji ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. |
| publiczne uczelnie akademickie nadzorowane przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego | 58 | MNiSW – dane własne | W związku z redystrybucyjnym charakterem algorytmu podziału środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego stały poziom finansowania Akademii będzie wpływał na wysokość subwencji pozostałych uczelni. |
| uczelnie akademickie prowadzone przez kościoły i inne związki wyznaniowe finansowane z budżetu państwa na zasadach określonych dla uczelni publicznych na podstawie odrębnych ustaw | 5 | MNiSW – dane własne | W związku z redystrybucyjnym charakterem algorytmu podziału środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego lub utrzymanie i rozwój potencjału badawczego stały poziom finansowania Akademii będzie wpływał na wysokość subwencji pozostałych uczelni. |

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania projekt otrzymały następujące podmioty:

- 1) Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego;
- 2) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 4) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 5) Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Krajowa Reprezentacja Doktorantów;
- 7) Komitet Polityki Naukowej;
- 8) NSZZ „Solidarność”;
- 9) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 10) Forum Związków Zawodowych;

- 11) Związek Pracodawców Business Centre Club;
- 12) Konfederacja Lewiatan;
- 13) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 14) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
- 15) Związek Rzemiosła Polskiego.

W ramach konsultacji publicznych projekt otrzymały następujące podmioty:

- 1) Rada Młodych Naukowców;
- 2) Fundacja na rzecz Nauki Polskiej;
- 3) Niezależne Zrzeszenie Studentów;
- 4) Zrzeszenie Studentów Polskich;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 6) Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
- 7) Rada Szkolnictwa Wyższego i Nauki Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 8) „Obywatele Nauki”;
- 9) Polska Rada Ekumeniczna;
- 10) Alians Ewangeliczny w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 11) Konferencja Episkopatu Polski;
- 12) Chrześcijańska Akademia Teologiczna w Warszawie.

Projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Projekt ustawy został udostępniony również w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Konsultacje publiczne i opiniowanie trwały od dnia 3 sierpnia 2020 r. do dnia 24 sierpnia 2020 r. Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania stanowiącym załącznik do OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

| (ceny stałe z ... r.) | Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł] | | | | | | | | | | | |
|----------------------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|----|----------------|
| | 0 | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | Łącznie (0–10) |
| Dochody ogółem | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| budżet państwa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| JST | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Wydatki ogółem | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| budżet państwa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| JST | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| Saldo ogółem | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| budżet państwa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| JST | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| pozostałe jednostki (oddzielnie) | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |

| | |
|---------------------|---|
| Źródła finansowania | Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego. |
|---------------------|---|

| | |
|--|---|
| Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń | Wejście w życie ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Środki budżetowe przeznaczone na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego dla uczelni publicznych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, w tym dla Akademii, są określane w części budżetowej 28 |
|--|---|

– Szkolnictwo wyższe i nauka pozostającej w dyspozycji tego ministra na kolejne lata budżetowe, przy uwzględnieniu art. 383 ustawy PSWN.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

| Czas w latach od wejścia w życie zmian | | 0 | 1 | 2 | 3 | 5 | 10 | Łącznie(0–10) |
|---|--|---|---|---|---|---|----|---------------|
| W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.) | duże przedsiębiorstwa | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| W ujęciu niepieniężnym | duże przedsiębiorstwa | – | – | – | – | – | – | – |
| | sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw | – | – | – | – | – | – | – |
| | rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe | – | – | – | – | – | – | – |
| | osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze | – | – | – | – | – | – | – |
| Niemierzalne | – | – | – | – | – | – | – | – |

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Ustawa nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zmniejszenie liczby rozpatrywanych spraw dotyczących przyznania dodatkowych środków

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Ustawa nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: ...

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy ustawy będą wykonywane cyklicznie, w ramach corocznego podziału środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę przeznaczonych na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego oraz utrzymanie i rozwój potencjału badawczego.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na fakt, że projektowana regulacja dotyczy modyfikacji sposobu ustalania wysokości subwencji przeznaczanej na finansowanie działalności bieżącej uczelni, niecelowe jest przeprowadzanie ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy o zmianie ustawy o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie

Konsultacje publiczne i opiniowanie projektu ustawy trwały od dnia 3 sierpnia 2020 r. do dnia 24 sierpnia 2020 r. W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt został skierowany do podmiotów wskazanych w pkt 5 oceny skutków regulacji, a także został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

W ramach konsultacji publicznych nie zostały zgłoszone żadne uwagi do projektu ustawy.

W ramach opiniowania uwagę do projektu ustawy zgłosiła Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich. Omówienie uwagi wraz ze stanowiskiem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego znajduje się w tabeli stanowiącej załącznik do niniejszego raportu.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów tej ustawy.

ZESTAWIENIE UWAG
DO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O CHRZEŚCIJAŃSKIEJ AKADEMII TEOLOGICZNEJ W WARSZAWIE

| UWAGI ZGŁOSZONE W RAMACH OPINIOWANIA | | | | |
|--------------------------------------|----------------------|--|---|---|
| Lp. | Jednostka redakcyjna | Podmiot zgłaszający uwagę | Treść uwagi | Stanowisko Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego |
| 1 | art. 1 pkt 2 | Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Komisja ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych | Wyrażono obawę, czy systemowo dobrym rozwiązaniem jest umieszczenie przepisów dotyczących kwot finansowania w ustawie o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, podczas gdy dla całego systemu szkolnictwa wyższego reguły finansowe są określone w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. | <p>Uwaga wyjaśniona.</p> <p>Zasady finansowania podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki – jak wskazano w uwadze – są określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.). Jednakże wprowadzanie w tym akcie prawnym kazuistycznych rozwiązań dotyczących konkretnej uczelni nie wydaje się zasadne.</p> <p>Należy zauważyć, że w systemie prawa już obecnie obowiązują akty prawne inne niż ww. ustawa, które w sposób szczególny regulują kwestie finansowania uczelni, np. ustawa z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa (Dz. U. poz. 259, z późn. zm.), ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o finansowaniu Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie z budżetu państwa (Dz. U. poz. 650, z późn. zm.) czy ustawa z dnia 5 kwietnia 2006 r. o finansowaniu Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu z budżetu państwa (Dz. U. poz. 649).</p> <p>Również ustawa z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (Dz. U. z 2019 r. poz. 1381) w aktualnym brzmieniu zawiera przepis art. 3a dotyczący finansowania Akademii, w myśl którego minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych może udzielić Akademii dotacji podmiotowej na działalność bieżącą. Niezasadne byłoby zatem, aby przepisy regulujące tę samą kwestię były ujęte w różnych aktach prawnych. W związku z powyższym zaproponowano, aby projektowane rozwiązanie zostało wprowadzone w ustawie z dnia 16 marca 2000 r. o Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie. Spójność projektowanego rozwiązania z systemowymi zasadami finansowania uczelni zostanie zapewniona przez zastosowanie mechanizmu obliczania subwencji określonego w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.</p> |

